

Project REPORT

Pennguard® védi az acélbelsőket az olajtüzelésű erőmű kéményeiben

Budapesttől 30 km-re Százhalombattán található Magyarország legnagyobb erőműve. Az erőmű 10 kazánnal és 2000 MW-ot meghaladó beépített kapacitásával az ország elektromos energia termelésének 20%-át biztosítja. Ezen felül részt vesz Százhalombatta távfűtésében, és gőzzel látja el a közeli MOL olajfinomítót.

Az alapkapacitást hat olajtüzelésű kazán biztosítja, egyenként 220 MW teljesítménnyel. A felhasznált tüzelőanyag nehéz üledékes olaj a közeli finomítóból. Ez a fajta tüzelőanyag több szempontból is komoly műszaki kihívást jelent, melyek közül az egyik legjelentősebb a korrózió megakadályozása, mivel az a kazánon túl minden olyan egységet is érint, amely kapcsolatba kerül a korrózió füstgázokkal.

Magyarországon az elektromos energiafogyasztás jelentős növekedésére lehet számítani, így a Dunamenti Erőmű Rt. vezetősége az egyik legfontosabb műszaki feladatnak az erőmű rendelkezésre állási mutatójának javítását tekinti. Ennek elérése érdekében az égőrendszeren modernizálást hajtottak végre, ami mind gazdaságossági, mind

Dunamenti

Erőmű Rt.

környezetvédelmi szempontból hatékonyságnövelő beruházás.

Ezzel egyidejűleg az erőmű egy komoly berendezésvédelmi probléma megoldásán is folyamatosan dolgozik, nevezetesen a kéményekben jelentkező füstgázok által okozott korrózió elleni védelem megoldásán. Két 200 méter magas betonkéményről van szó, mindkettő három belső acélbéléssel rendelkezik.

Bár a kibocsátott füstgáz hőmérséklete 150-160°C, az acélbélés jelentős savas hatásoknak van kitéve sok helyen, különösen a hőhidak környékén.

A Dunamenti Erőműben először 1994-ben a Karrena GmbH német kéménygyártó cég a budapesti Kraftszer közreműködésével bélelt kéményt a Pennguard® Bélelrendszer; egy meglévő acélbelsőt béleltek részlegesen összesen 540 nm felületen. 1995-ben valamint 1997-ben ugyanezt az anyagot és technológiát használva béleltek további két kéményt, 1998 márciusában már a negyedik kémény védelmét biztosították Pennguard technológiával. Jelenleg közel 2200 nm Pennguard bélés van használatban a Dunamenti Erőműnél. A felrakást a Kraftszer illetve a Megamount cégek végezték ♦

HADEK
Duct & Chimney Linings

A nehézzolaj tüzelés problémái

Más ásványi fűtőanyagokkal szemben a nehézzolaj égésterméke a leg-savasabb és legjelentősebb korróziót okozó füstgáz.

A legtöbb ásványi fűtőanyag, beleértve a szenet és lignitet is, ként tartalmaz, melyből az égés során kéndioxid és kéntrioxid keletkezik. A kéntrioxid víz jelenlétében kénsavvá alakul át; ez a legfőbb oka annak, hogy korrózió lép fel a

füstgáz csatornáknak és kéményeknek. A széntüzelésű erőművekben keletkező füstgázokban a kéntrioxid tartalom tipikusan 1-2%-át teszi ki a kéndioxid tartalomnak.

E tekintetben a nehézzolaj alkalmazása teljesen eltérő képet mutat. Ez a tüzelőanyag olyan nyomele-

As egyik 200 Mw-os olajtüzelésű egység

mekeket tartalmaz mint a vanádium, amely katalizátorként működik az égés során, amikor nagy mennyiségű kéndioxidot konvertál lényegesen agresszívabb kéntrioxiddá. Az olyan olaj égésterméke, melynek kéntartalma 2-3%, gyakran több mint 150 mg/Nm³ kéntrioxidot tartalmaz attól függően, hogy milyen tüzelési technológiát alkalmaznak.

Ilyen magas kéntrioxid tartalom mellett a füstgáz savas harmatpontja magasabb lesz 150°C foknál. Ebben a helyzetben bármilyen acélfelület melynek valamivel alacsonyabb a hőmérséklete, nagyon hamar erős savas lecsapódásnak lesz kitéve.

125°C fokon a kénsav koncentráció 75-80% körüli lesz, és együtt a hőmérséklettel ez rendkívüli igénybevételt jelent szinte bármilyen anyagnak.

A Pennguard® bélésrendszer boroszi-likáttéglás technológián alapszik, így korlátlan ellenállást biztosít kénsavval szemben. Ez bizonyítást nyert a Dunamenti Erőmű kéményei esetében is ahol az évekkel ezelőtt felrakott Pennguard® bélést a legkisebb mértékben sem kezdték ki a már említett káros hatások. ♦

A füstgázcsatornák magassága meghaladja a betongyűrűt, így a hideg pontok szempontjából különösen érzékeny hely.

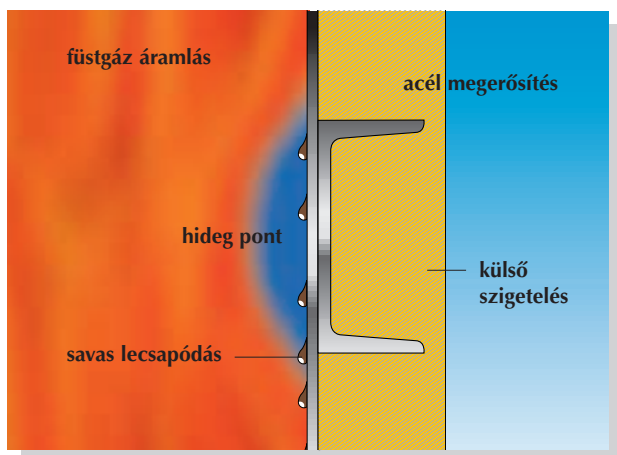
Hideg pontok: egy alapvető probléma megoldása Pennguard-dal.

A Dunamenti Erőműben jelentkező korróziós gondok elsősorban a hőhidaknál jelentkeznek. Ezeket hibás, vagy nedves külső bélések okozzák, de a külső acélvázak, megerősítések csatlakozó pontjainál is felléphet ez a jelenség. A hideg pontok folyamatosan elvonják a hőt a füstgáz áramlásából, így savas lecsapódás keletkezik a füstcsatorna belsejében.

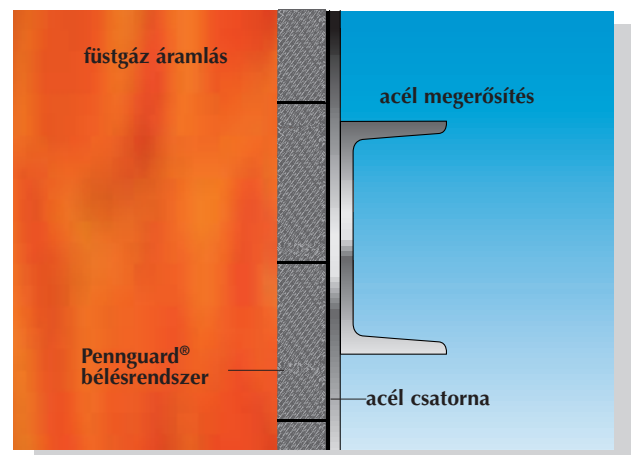
A hideg pontok bármilyen füstgáz kezelő rendszerben problémákat okozhatnak függetlenül a felhasznált fűtőanyagtól és a füstgáz hőmérsékletétől.

A Pennguard® bélésrendszer hőszigetelő réteggel vonja be a kémény vagy csatorna belsejét, így megakadályozza a hőhidak kialakulását. Ez nagyon nagy előnyt jelent; új

szerkezetek esetében ha Pennguard®-dal bélelik azokat, nem kell a tervezés során tartani a hőhidakkal kapcsolatos későbbi gondoktól. Ezen felül a külső szigetelés indokatlanná válik és teljes egészében elhagyható. ♦

Hideg pont a csatornán belül a külső megerősítés miatt.

A füstgázcsatorna belsejét védő Pennguard® kiküszöböli a külső acélmegerősítés által okozott hideg pontokat.

Megfelelő elmélet - megfelelő gyakorlat

A Dunamenti Erőmű kéménycsatornái olyan bélésrendszert igényelnek, mely a nehéz üzemi feltételek során is helyt áll, sőt, még szoros határidő és kemény környezeti feltételek ellenére sikeresen lehet utólag is elkészíteni.

Mielőtt a Pennguard® bélést felragasztották, a leginkább korrodált sérüléseket ki kellett javítani új acéllapok alkalmazásával. A felület többi részén a meglévő, csak pontkorróziós nyomokat mutató acélcsőre ragasztották a béléstéglákat. Nyilvánvaló, hogy annak ellenére, hogy a teljes felületet szemcsefúvással letisztították, maradhatnak kicsiny savmarta pontok, mivel sok

éven át üzemeltek a kémények. Az acélcsövek összekötő varratai sem maradtak egyenletesek, mivel nem voltak lefedve. A Pennguard® béléstéglák szilárdságának és átha-

tolhatatlanságának köszönhetően azonban ezek a hiányosságok sem befolyásolják a bélés nyújtotta kiváló üzembiztonságot. ♦

Szakszerű felrakás szoros határidő és kedvezőtlen feltételek ellenére.

Négyen, tériszony nélkül.

Hadek Protective Systems b.v.
World Trade Center Rotterdam

P.O. Box 30139

3001 DC Rotterdam

The Netherlands

Tel. +31(0)10 - 405 1461

Fax. +31(0)10 - 405 5011

E-mail: sales@hadek.com

Internet: <http://www.hadek.com>

HADEK